

A többfunkciós terek lehetőségei

Szekcióösszefoglaló

A szolnoki agora bemutatásával kezdtem a prezentációm, mivel munkám szerves részét az ilyen típusú intézmények, valamint az IKSZT-k, a települési művelődési intézmények, közösségi terek közötti együttműködések generálása tölti ki. „A kultúra várost épít” volt a jelmondata annak az uniós finanszírozású infrastrukturális programnak, melyből kistelepüléseken IKSZT-k, nagyobb városokban pedig agorák jöttek létre. Azt a fejlesztési programot próbáltam bemutatni, mely meghatározta ezen szervezetek működését.

A szekcióban arra próbáltunk választ keresni, hogy a többfunkciós közösségi tereket hogyan lehet úgy működtetni, hogy az minden kor-

osztály, generáció, érdeklődési kör, szakmai elvárásainak megfeleljen.

A szombathelyi agora vezetője megosztotta velünk a saját tapasztalatait, és közösen megállapítottuk, hogy amikor ezek a jelentős beruházások elkezdődtek, nagyon sokan szkeptikusak voltak az ilyen jellegű átalakításokkal, fejlesztésekkel kapcsolatban. Szinte mindenütt elhangzott, főleg pénzpocsékolás, minek egy újabb művelődési ház, van már ebből elég, s azok is konganak az ürességtől, nincs erre szükség.

Viszont mikor felépültek az épületek, megtöltődtek tartalommal, a lakosság gyorsan elfogadta, belakta őket.

Ma már kimondhatjuk, minden településen, ahol a beruházások

történtek, a lakosság a magáénak érzi, büszkének rá. Nem csak építészeti remekművek gazdagítják a tereket, hanem egy újabb minőségi kulturális kínálat, szolgáltatás színesíti a mindennapokat.

Természetesen vannak dilemmák, és nem csak az ilyen típusú intézmények működésével kapcsolatosan. A közművelődési tevékenységet végző terekben nagy kihívás, hogyan lehet úgy beosztani azt a nagyon kevés termet arra, hogy minden művelődő közösség helyet kapjon benne, barátságos, vonzó körülmények között tölthesse mindennapjait.

Az is kérdés, a prioritásokat, hogyan határozzuk meg, milyen tevékenységeket helyezünk előtérbe, melyik ujjunkat harapjuk.

Konkrét kérdések hangzottak el azzal kapcsolatosan, hogy ezek a problémák, hogyan kezelhetők, milyen jó példák, jó tapasztalatok vannak ezek kezelésére.

Darány alpolgármesterétől kaptunk erre választ, aki elmesélte, ők hogyan csinálják. Bevallom, magam is ámulva hallgattam, hogy egy 950 fős kistelepülésen milyen csodát lehet elérni. Bemutatásra került, a tereiket hogyan használják úgy, hogy minden használó kellemesen érzi magát. A szőlősgyöröki IKSZT működéséről is hallottunk jó példá-

Gyermekjátsszó

Kiállítótér

kat. Az IKSZT akkori vezetője, arról beszélt, milyen minőségi szakmai munkát végeztek főleg a közösségfejlesztés területén. Ez a példa azt mutatta, milyen szerepet tölt be az a személy, aki szívvel, lélekkel, főleg szerelemből végzi munkáját.

Ennek az elhivatottságnak, kitartásnak lett az eredménye, hogy amikor az IKSZT beruházása elkezdődött, ők tervezték meg a tereket, ők mondták meg mire szeretnék használni, melyet a tervező maximálisan figyelembe vett.

Ezek után újabb kérdés merült fel. Az elért eredményeket, hogyan lehet fenntartani abban az esetben, ha ezt a szakembert elcsábítják. Mi történik azzal a rendszerrel, amit felépített helyben, valamint egy nagyobb városban, hogyan tudja megvalósítani azokat a szakmai folyamatokat, melyeket már létre hozott saját településén. Mi a különbség egy kistelepülés és egy

nagy város lehetőségei között, milyen módszereket lehet alkalmazni a közösségfejlesztés területén.

A következő felvetésben arról a dilemmáról hallottunk, hogy a többfunkciós terek sokasága alkalmas-e közösségfejlesztésre. Főleg az olyan nagy multiteretek, mint az agorák vagy az IKSZT-k, „kulturálpaloták” amelyek meg vannak ugyan töltve tartalommal, szeretjük is, a lakosság elfogadja, de képesek-e mindazokat a szolgáltatásokat nyújtani, amire szükség lenne.

A Makovecz építészeti stílusnak szerves része volt a körforma. Tudta, érezte, hogy a közösségfejlesztésnek ez a térkialakítás az alapja. A mos-

tani terekben sajnos ez egyáltalán nem létezik, leginkább kocka és téglalap alakú épületekről és termekről van szó. Nem biztos, hogy hatalmas monstrok kellenek a munkánkhoz, lehet, hogy elég egyetlen ösvény vagy egy park. Igazi közösségfejlesztést, közösségi munkát végezni ott lehet, ahol valaki meglátja benne a lehetőséget. A kulcskérdés inkább az, van-e erre alkalmas ember. Mert ha van megfelelő, akkor teljesen mindegy, hogy hol történik, mindenütt lesz közösség. Viszont ha nincs aki szívet, lelket, tüzet adna a közösségnek, akkor lehetnek bármilyen terek, ott bizony a közösségfejlesztés és a közösség is elmarad.

Ezen felvetésekre reflektálva elhangzott, fontos a közművelődési tereink funkcióit mielőbb tisztázni, és az is fontos, hogy a lakosság és a szakma igénye valamint a szakma teljesítménye minden esetben összhangra találjon. Ez a mi felelősségünk, azoké, akik ezekben a terekben és intézményekben dolgozunk. A feladatokat, tevékenységeket úgy kell végeznünk, hogy azok mindenki elégedettségét elnyerje.

Végül betekintést nyerhettünk a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet munkájába is. Nagyon színes és gazdag szakmai munkát végeznek ott. Új kezdeményezésük a művészeti csoportvezető-képzés beindítása, mely lehetővé teszi, hogy motiválják a vezetőiket, ezzel is segítve a művészeti közösségek fejlesztését.

Náluk is begyűrűzött a munkaerőhiány problémája, nehéz alkalmas kollégákat találni, valamint megtartani őket.

Azt hiszem szakmánk egyik legégetőbb problémájává kezd válni ez a jelenség, mellyel érdemben foglalkozni kell hamarosan!

FRÓNA KATALIN jelenleg a szolnoki Aba-Novák Agóra Kulturális Központ főmunkatársa, módszertani csoportvezetője. Kiemelt feladata a térség települései szakmai munkájának segítése, mentorálása, együttműködések generálása, hálózatépítés. Előző munkahelyén a Martfű Városi Művelődési Központ és Könyvtárban ifjúsági közösséget fejlesztett, közösségi teret hozott létre. Munkájukat országos elismerés övezte, 2006-ban több kitüntetéssel gazdagodtak. 2006-ban Lehel László – díjjal ismerték el munkáját, valamint 2005-ben Martfű Városért Közművelődési és Művészeti Díj-ban részesült.